

börjaren som för fackmannen, vilken vill orientera sig inom de ordningar, han eventuellt ännu icke behärskar, lämnar den bästa och modernaste vägledning, som existerar på vårt språk. Författarna äro värda allt tack och deras arbete gör sig förtjänt av den vidsträcktaste spridning.

O. Lundblad.

NILS VON HOFSTEN. *Ärftlighetslära*. P. A. Norstedt & Söners förlag. Uppsala 1919.

Den moderna ärftlighetsforskningen är ännu ej tjugu år gammal, men den har redan nått en enastående blomstring och fått den största betydelse ej bara för biologin i inskränkt bemärkelse utan även för anthropologi, medicin, rashygien etc. Vår populärvetenskapliga litteratur äger redan flera förtjänstfulla översättningar och goda originalarbeten, som behandla ärftlighetsfrågor. Docent v. HOFSTEN är dock den förste svensk, som vågat försök att utgiva en mera omfattande och översiktlig framställning av den genetiska forskningens alla områden; och han har löst sin uppgift på ett berömvärdt sätt. Författarens stora belästhet, kritiska skärpa och förmåga att sofa och sammanställa sitt material göra i förening med en ledig och fångslande stil hans bok både lärorik och lättläst.

Att här lämna ett referat av det stora verket förbjuder utrymmet. Endast antydningssvis må nämnas något om innehållet. Stoffet är fördelat på sex huvudavdelningar, vardera omfattande flera kapitel. Först behandlas överförings- och kontinuitetsteorierna, modifikationer, skillnaden mellan den genetiska konstitutionen och de synbara egenskaperna, rena linjer och därmed sammanhängande frågor. Variationsstatistiken framställs på ett trevligt och lättfattligt sätt.

I fjorton kapitel redogöres för bastardforskningens intressanta resultat. Här som annorstädes ger författaren en del goda översikter och sammanställningar av olika frågor och förhållanden. De så ofta brukade och missbrukade termerna — eller kanske oftare slagorden — variation, korrelation, latens och atavism analyseras med stöd av den föregående framställningen.

De stora cytologiska problemen äro relativt utförligt behandlade. I samband med dessa redogöres på ett mycket förtjänstfullt sätt för den gamla lekmän och lärde alltid intresserande frågan om könets bestämning och nedärvning.

»Nya biotypers uppkomst» är ett ämne, som tydligen intresserat författaren, och man läser hans instruktiva och översiktliga framställning med nöje och behållning. Ärftlighetsläran och utvecklingsteorierna diskuteras. Den moderna genetikens födelse för ej två decennier sedan kom att i biologins historia

spela en lika stor roll som på sin tid DARWINS framträdande gjorde. Om arterna och variationen veta vi nu ofantligt mycket mer än den stora engelsmannen och hans närmaste efterföljare; det är ju därför också klart, att vår nuvarande uppfattning i mångt och mycket avviker från den, som var gångna tiders.

Bokens båda sista avdelningar behandla ärtlighetslärans praktiska betydelse samt förhållanden rörande människan.

En färgplansch och 191 textfigurer, av vilka en del äro original eller lyckade modifikationer efter andra, pryda den vackra volymen. I förklaringen till figur 6 har *Vanessa levana* blivit kallad för *prorsa* och tvärtom.

En nutida entomolog, amatör eller fackman, har knappast ängre rättighet att stå främmande inför den moderna ärtlighetsforskningens resultat. Insekterna äro ju mycket tacksamma objekt för genetiska undersökningar, då generationerna följa rätt bå varandra, och kullarna äro stora. I synnerhet fjärilar, skalpaggar och flugor ha också blivit föremål för ett flitigt experimenterande, som lämnat vackra resultat och skaffat nya problemställningar. MORGANS, TOWERS, WILSONS, GOLDSCHMIDTS, STANDFUSS' och andras försök med insektsmaterial har också ofta refererats och diskuterats i detta arbete.

Bokens pris är 17,50; förvånansvärt billigt för en volym på över 500 sidor i lexikonoktav, tryckt på prima papper och med förstklassig utstyrel. Författaren förtjänar en eloge för vad han presterat, men även förlaget kan göra anspråk på vår tacksamhet, då det utgivit boken på villkor, som knappast kunna erbjuda någon ekonomisk vinst.

K. V. Ossian Dahlgren.

Danmarks Fauna. 24. A. C. JENSEN-HAARUP. Cikader. G. E. C. Gads Forlag. København 1920. 19 Afbildn.

En ny del av »Danmarks Fauna» hälsas av oss svenskar helt visst välkommen, ty de senast utkomna volymerna hava befast vår tidigare uttalade mening om denna våra danska kollegers vackra serie handböcker över den danska djurvärlden: en god bearbetning av materialet, god redigering och gedigen utstyrel. Mer än de flesta föregående delarna fyller den nu utgivna »ett länge känt behov», ty hittills hava vi alldeles saknat en på nordiskt språk avfattad bearbetning av de små vackra och intressanta stritarna. Det enda verk, som hittills behandlat den nordiska stritfaunan, J. SAHLBERG, Översigt af Finlands och den Skandinaviska halföns Cicadariæ (Notiser ur Sällsk. pro Fauna et Flora Fennica Förhandl. 12. 1871), är ju till större delen på latin och dessutom numera synnerligen föråldrat. JENSEN-HAARUPS lilla verk, illustrerat med talrika förträffliga bilder,